

государство должно способствовать увеличению доходов граждан и бизнеса. Кроме того, потребуется и обеспечение регулирования цен проживания в отелях и здравницах, чтобы они соответствовали этим доходам.

Выводы: решение системы уравнений экономико–математической модели посредством регрессионного анализа показало, что при росте доходов туристов происходит снижение их количества, а также продолжительности отдыха. При росте доходов рекреантов происходит снижение их числа и длительности лечения. Дальнейшее сопоставление доходов туристов и рекреантов с ценами проживания в средствах размещения показало, что темпы роста цен проживания опережали темпы роста доходов туристов, рекреантов и бизнеса. Отсюда становится понятным, что без вмешательства государства посредством регулирования доходов нельзя повысить число туристов и рекреантов. Кроме того, необходимо обеспечить оптимальное соответствие цен доходам туристов, рекреантов и бизнеса.

Предполагается дальнейшее использование полученных результатов в концепции развития туристско–рекреационного комплекса.

Источники и литература:

1. Гущина Н. А. Совершенствование управления развитием туристского потенциала (на примере нижегородского региона) : автореф. дис. на соискание науч. степени канд. экон. наук: спец. 08.00.05 “Экономика и управление народным хозяйством” (рекреация и туризм) / Н. А. Гущина. – Санкт – Петербург, 2012. – 24 с.
2. Кендюхов А. В. Оценка эффективности управления предприятием в условиях переходной экономики : автореф. дис. на соискание науч. степени канд. экон. наук: спец. 08.06.01 “Экономика предприятия и организация производства” / А. В. Кендюхов. – Донецк, 2000. – 18 с.
3. Прилуцкий В. Б. Эффектология: основы науки. Эффектинг: основы технологии / В. Б. Прилуцкий – Харьков: Каравелла, 2005. – 120 с.
4. Развитие информационного общества в Российской Федерации : метод материалы / Совет при Президенте Рос. Федерации по развитию информ. о–ва в Рос. Федерации. – М. : Ин–т развития информ. о–ва, 2010. – 400 с.
5. Цехла С. Ю. Стратегия экономического развития курортно–рекреационной сферы : автореф. дис. на соискание науч. степени док. экон. наук: спец. 08.00.05 “Экономика и управление национальным хозяйством” / С. Ю. Цехла. – Донецк, 2009. – 48 с.

Політова І.В.

УДК 338.4:338.47

СУЧАСНІ УМОВИ ДІЯЛЬНОСТІ ТЕЛЕКОМУНІКАЦІЙНИХ ОПЕРАТОРІВ

Аннотация. Проведен анализ основных тенденций реформирования телекоммуникационного рынка. Сделан вывод, что к основным тенденциям можно отнести: либерализацию, внедрение института регулирования, приватизации исторического оператора. В рамках оценки либерализации проведено сравнение ее степени по секторам. В рамках анализа внедрения регулирования приведены данные о наличии самостоятельных регуляторных органов. В рамках анализа приватизации исторических операторов продемонстрировано тенденцию к ежегодному росту.

Ключевые слова: телекоммуникационный рынок, реформирование, регулирование, либерализация, приватизация оператор

Анотація. Проведено аналіз основних тенденцій реформування телекомунікаційного ринку. Зроблено висновок, що до основних тенденцій можна віднести: лібералізацію, впровадження інституту регулювання, приватизацію історичного оператора. В рамках оцінки лібералізації проведено порівняння її ступені за секторами. В рамках аналізу запровадження регулювання наведено дані щодо наявності самостійних регуляторних органів. В рамках аналізу приватизації історичних операторів продемонстровано тенденцію до їх щорічного зростання.

Ключові слова: телекомунікаційний ринок, реформування, регулювання, лібералізація, приватизація, оператор

Summary. The analysis of basic trends in reforming the telecommunication market in modern conditions was done. It is concluded that the main trends are: the liberalization of the telecommunications market, introduction of the regulation, privatization of “historical” operator. In the framework of the assessment of the liberalization of the telecommunications market was compared the degree of liberalization of the telecommunications market by sectors in the world, were defined the most liberalized segments. The analysis of the introduction of the regulation provides data on availability of self–dependent independent regulators by region, defined their main powers. Within the analysis of privatization historical operators demonstrated a tendency toward their annual growth. Also during the work the structural scheme of the telecommunication market of “before” and “after” reforms was proposed. Nowadays, according to this scheme (after the completion of the reforming the telecommunication market) to the participants of the telecommunications market belong: international organizations, governments, independent regulatory bodies, the historic operator, other telecommunications operators, subscribers – and all of them are interrelated.

Keywords: telecommunication market reform, regulation, liberalization, privatization, operator.

Бурхливий розвиток та широке застосування телекомунікаційних послуг у всіх сферах економіки є загальносвітовою тенденцією вже протягом багатьох років. Більш того на сьогоднішній день вже ні у кого не викликає заперечень, що постійне підвищення якості та кількості телекомунікаційних послуг має важливе, якщо не вирішальне, значення, як для звичайних громадян, кожної сфери економіки, кожної країни окремо, так і світової спільноти в цілому.

Зрозуміло, що у цих умовах багато як вітчизняних, так і зарубіжних вчених приділяють увагу дослідженню особливостей та принципів діяльності ринку телекомунікацій у сучасних умовах, серед яких Воробієнко П.П., Гранатуров В.М., Довгий С.А., Гайдук О.В., Ітвен Х., Олівер Д., Савченко А.Я., Сепулведа Е, Туре П.Г [1–3]. Крім того великої уваги у цьому напрямі заслуговують роботи Міжнародного союзу електрозв'язку [4].

Однак у зв'язку з багатогранністю складових діяльності ринку телекомунікацій у сучасних умовах авторами, загалом, приділялась увага лише декільком з них. Враховуючи це мета цієї статті полягає в узагальненні наявної інформації щодо реформування структури телекомунікаційного ринку у сучасних умовах.

Отже, серед наслідків бурхливого розвитку телекомунікаційного ринку варто відзначити суттєве реформування самої його структури, що хоч і приходило у різних країнах світу у різні роки, а навіть й десятиріччя, однак було неминучим. У загальному вигляді реформування телекомунікаційного ринку супроводжувалася: лібералізацією телекомунікаційного ринку, впровадженням інституту регулювання, приватизацією "історичного" оператора (рис. 1) [5]. Слідуючи цим принципам, адаптуючи і часто переосмислюючи кожен з них, абсолютна більшість країн світу активізували свої ринки телекомунікацій, зробивши перший крок к переходу до цифрової економіки.

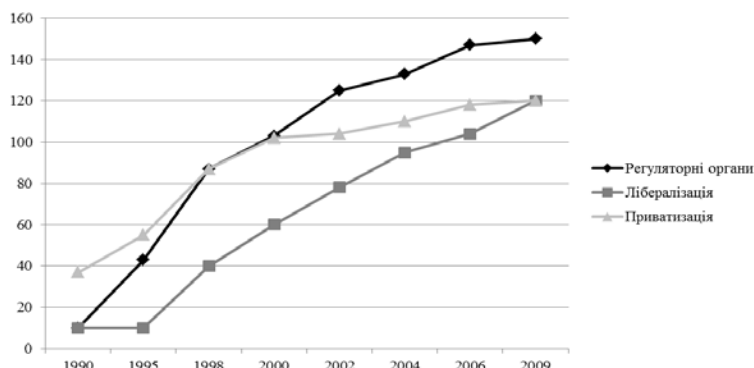

Рис. 1. Тенденції в сфері телекомунікацій, 1990–2009 рр.

Для наочності структурну схему телекомунікаційного ринку "до" та "після" реформування наведено на рис. 2 та 3.

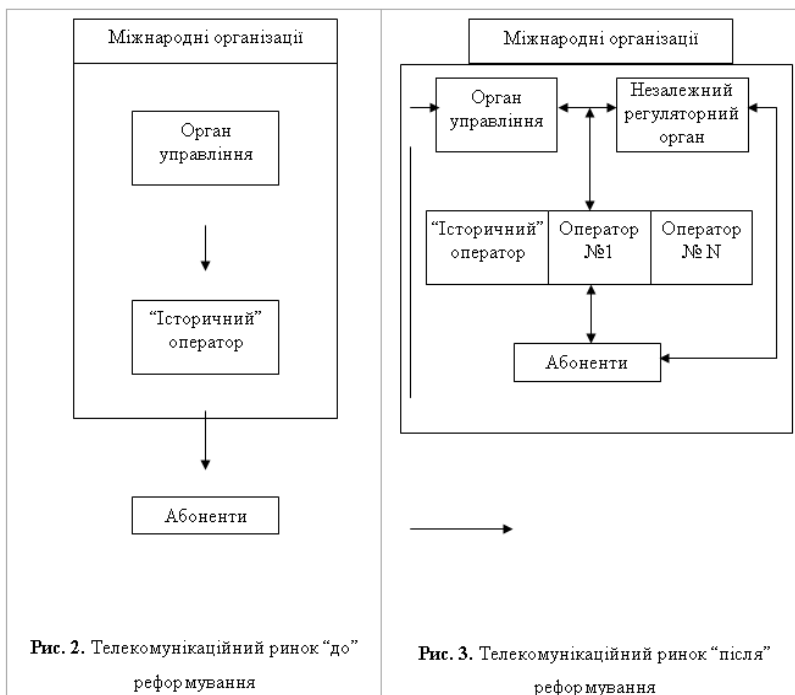

Рис. 2. Телекомунікаційний ринок "до" реформування

Рис. 3. Телекомунікаційний ринок "після" реформування

Розглянемо більш детально основні тенденції реформування телекомунікаційного ринку:

1. Вважається, що лібералізація телекомунікаційного ринку була “Святим Граалем” розвитку ринку за останні два десятиліття [6]. В свою чергу відсутність конкурентів, які мають значний вплив на ринок, на думку експертів Міжнародного Союзу Електрозв’язку, є запорукою постійного розвитку ринку, а також впровадження динамічних інновацій в розбудову технологій та послуг.

Порівняння ступеню лібералізації телекомунікаційного ринку за секторами в світі у 2010 році порівняно з 2000 наочно представлено на рис. 9.2.4 [7], аналіз якого дозволяє дійти висновку про наявність сталої тенденції до лібералізації телекомунікаційного ринку не лише у сфері надання “нових” телекомунікаційних послуг, а й “традиційних”. Так, у 2000 році сегмент “базові послуги” було лібералізовано у 39% країн світу, а на початку 2010 у 68% (зростання склало близько 74%), сегмент “безпроводна абонентський доступ” у 2000 році було лібералізовано у 61% країн світу, а на початку 2010 у 81% (зростання близько 50%) тощо.

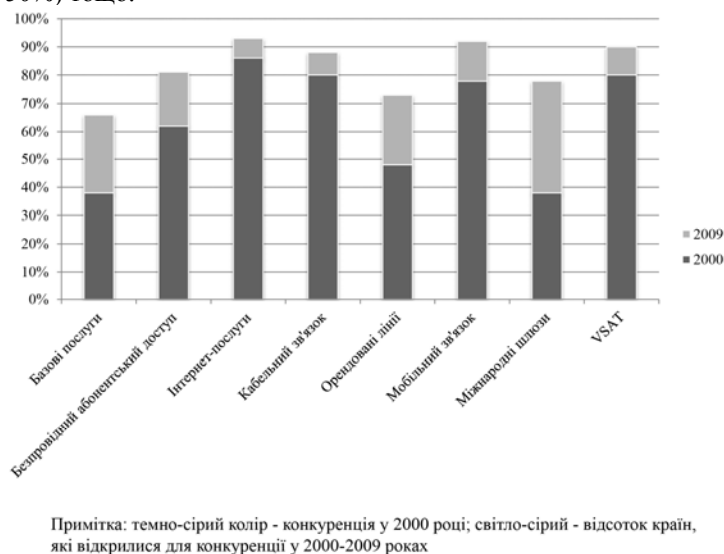

Рис. 4. Лібералізація телекомунікаційного ринку за сегментами в світі

2. Створення самостійного регуляторного органу на телекомунікаційному ринку було одним з основних складових елементів процесу реформування, який почався більше 15 років тому. До кінця 2011 року самостійні регуляторні органи були створені більш ніж в 80 відсотках країн світу – в цілому 158 регуляторних органів у світі (рис. 5), порівняно з 106 регуляторними органами десять років тому [8].

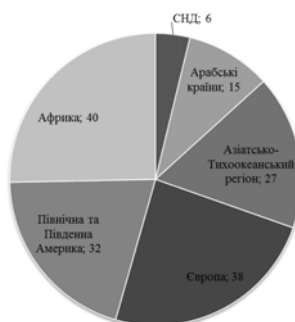

Рис. 5. Країни, в яких створені незалежні регуляторні органи, 2011 р.

Основна тенденція в більшості регіонів полягала в створенні регуляторного органу для конкретного сектора. Однак, сьогодні поряд з виконанням традиційних функцій, таких як рішення проблем приєднання та управління програмами універсального доступу, в деяких країнах регуляторні органи в галузі електрозв'язку / ІКТ тепер несуть відповідальність за регулювання за межами цих традиційних основних видів діяльності. Так, деякі регуляторні органи в сфері телекомунікацій займаються питаннями радіомовного контенту, Інтернет-контенту, кібербезпеки, а деякі також вирішують питання, що стосуються зміни клімату (рис. 6) [8].

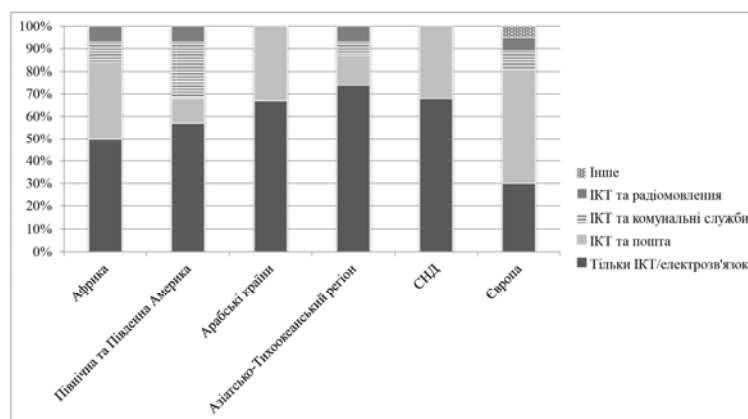

Рис. 6. Повноваження регуляторного органу, 2010 р.

У 2010 році 16 відсотків регуляторних органів в сфері телекомунікацій відповідали за радіомовний контент, в ряді випадків розділяючи відповідальність з іншим органом влади. Інтернет-контент не регулюється більш ніж в 44 відсотках країн світу, проте він включений до переліку повноважень приблизно 13 відсотків регуляторних органів в області електров'язку / ІКТ. Регулювання сектору “інформаційні технології” входить до обов’язків 30 відсотків регуляторних органів, які в 12 відсотках випадків поділяють цю відповідальність.

3. Невід’ємною складовою реформування телекомунікаційного ринку також вважається приватизація “історичних” операторів, під якими розуміють операторів телекомунікацій, що були першочергово створені як регульовані, загалом, державні монополії на території країн світу з особливими та ексклюзивними правами, що користувалися перевагами де-факто монопольного положення до лібералізації ринку [7].

Доцільність приватизації “історичних” операторів була обумовлена необхідністю підвищити ефективність, продуктивність та якість обслуговування, а також залучити капітал, покращити управління та забезпечити подальший розвиток мережі. Крім того, багато країн прийшли до висновку, що конкуренція є більш прозорою, якщо держава на ринку не буде гравцем та суддею одночасно.

Варто відзначити, що станом на 01.01.2010 року було вже приватизовано 60% “історичних” операторів телекомунікацій (рис. 7) [7].

Рис. 7. Динаміка приватизації “історичних” операторів телекомунікацій у світі

Отже, відповідно до поставленої мети в роботі було проведено аналіз невід’ємних складових реформування телекомунікаційного ринку в сучасних умовах, до яких належать: лібералізація телекомунікаційного ринку, впровадження інституту регулювання, приватизація “історичного” оператора. Безумовно, що кожна з цих складових може та повинна бути предметом окремих досліджень. Більш того, кожна з функцій регулювання також є предметом цілого ряду досліджень. Однак у світлі цієї статті найбільші питання викликають майбутні тенденції реформування телекомунікаційного ринку, а саме чи можна вже сказати, що сучасна структура телекомунікаційного ринку є оптимальною, чи це просто проміжний стан до майбутнього ще більш істотного реформування.

Джерела та література:

1. Довгий С. А. Современные телекоммуникации. Технологии и экономика / [Довгий С. А., Гайдук О. В., Савченко А. Я., Воробийченко П.П. и др.]. – М.: Эко-Трендз, 2003. – 320 с.
2. Гранатуров В. М. Управление услугами зв'язку / В. М. Гранатуров, І.В. Литовченко. – К.: Освіта, 2010. – 254 с.
3. Итвен Х. Справочник по регулированию электросвязи; [пер. с англ.] / Х. Итвен, Д. Оливер, Э. Сепулведа. – Вашингтон: Всемирный банк, 2000. – 295 с.
4. Дані з сайту Міжнародного союзу електров'язку: за станом на 28.10.2013, [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.itu.int/>

5. Тенденции в реформировании электросвязи, 2009 г.: Краткий обзор. / ITU, 2010: за станом на 28.10.2013, [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.itu.int/dms_pub/itu-d/opb/reg/D-REG-TTR.11-2009-SUM-PDF-R.pdf
6. ICT Regulatory News. Recent regulatory trends from around the globe. / ITU, May 2010: за станом на 28.10.2013, [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.itu.int/ITU-D/treg/publications/ICT-Reg-News-e.pdf>
7. Тенденции в реформировании электросвязи, 2010–2011 гг.: Краткий обзор. / ITU, 2011: за станом на 28.10.2013, [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.itu.int/dms_pub/itu-d/opb/reg/D-REG-TTR.12-2010-SUM-PDF-R.pdf
8. Тенденции в реформировании электросвязи 2012 год/ ITU, 2013: за станом на 28.10.2013, [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.itu.int/dms_pub/itu-d/.../D-REG-TTR.13-2012-SUM-MSW-R.docx

Посохов І.М.

УДК 338.2

ФАКТОРНИЙ АНАЛІЗ ФІНАНСОВОГО СТАНУ КОРПОРАЦІЙ

***Анотація.** У статті проаналізовано історію виникнення та методи факторного аналізу. Запропоновано використовувати метод факторного аналізу, що дозволяє виокремити взаємозалежні фінансові коефіцієнти, як складовий елемент методики оцінки фінансового стану корпорацій. Фінансові ризики є найбільш загрозливими для успішного функціонування та розвитку корпорацій, тому їх оцінка дозволить підвищити ефективність прогнозування та управління ризиками корпорацій.*

***Ключові слова:** ризик, корпорація, фінансовий ризик, оцінка фінансового стану, оцінка фінансових ризиків.*

***Анотация.** В статье проанализированы история возникновения и методы факторного анализа. Предложено использовать методы факторного анализа, позволяющие выделить взаимосвязанные финансовые коэффициенты, в качестве составного элемента методики оценки финансового состояния корпораций. Финансовые риски являются наиболее угрожающими для успешного функционирования и развития корпораций, поэтому их оценка позволит повысить эффективность прогнозирования и управления рисками корпораций.*

***Ключевые слова:** риск, корпорация, финансовый риск, оценка финансового состояния, оценка финансовых рисков.*

***Summary.** At present the actual problem of sustainable economic development of Ukraine. Sustainable development of the national economy is not possible without effective control by domestic corporations implementation of risk management in corporations, which requires accurate risk assessment of modern corporations.*

Financial risks are the most dangerous for the successful operation and development corporations, so their score will increase the efficiency of forecasting and risk management corporations. Assessment of financial risks is performed by evaluating the financial condition of corporations. The urgency of this problem and practical value influenced the choice of research topic. The development of the ideas of factor analysis in psychology researchers engaged in the following: L. Turnstone, C. Spearman, R. Cattell. Mathematical factor analysis investigated Kaiser, Turnstone, Tucker, Harman, Hotelling, and other scientists. The aim of paper is to study the use of factor analysis to assess the financial condition of companies. The study on the assessment of financial risk by evaluating the financial condition of corporations using factor analysis shows the effectiveness of the method of factor analysis as part of the methodology for assessing the financial condition of corporations and allows accurate assessment of the financial risks of the corporation.

***Keywords:** risk, corporation, financial risk assessment of the financial condition, financial risk assessment.*

Постановка проблеми. На сучасному етапі актуальна проблема стійкого розвитку економіки України. Забезпечення стійкого розвитку вітчизняної економіки не можливо без ефективного управління вітчизняними корпораціями, впровадження систем ризик–менеджменту в корпораціях, що вимагає достовірної оцінки ризиків сучасних корпорацій. Фінансові ризики є найбільш загрозливими для успішного функціонування та розвитку корпорацій, тому їх оцінка дозволить підвищити ефективність прогнозування та управління ризиками корпорацій. Оцінка фінансових ризиків виконується за допомогою оцінки фінансового стану корпорацій. Актуальність цієї проблеми та практичне значення вплинули на вибір теми дослідження.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Основні засади факторного аналізу заклали англійський антрополог і психолог Ф. Гальтон. Розробкою ідей факторного аналізу в психології займалися такі науковці: Л. Терстоун, Ч. Спирмен, Р. Кеттел. Математичний факторний аналіз досліджувався Кайзером, Терстоуном, Такером, Харманом, Хотеллінгом і іншими вченими. Однак, незважаючи на велику кількість теоретичних досліджень з факторного аналізу, питання факторного аналізу фінансового стану корпорацій недостатньо досліджені, що підкреслює актуальність цього наукового дослідження.

Формулювання цілей статті. Метою статті є дослідження використання факторного аналізу для оцінки фінансового стану корпорацій.

Викладення основного матеріалу. Всі процеси діяльності корпорацій взаємозв'язані і взаємообумовлені. Тобто актуальним методологічним питанням є вимірювання (та дослідження) впливу факторів на розмір економічних показників [1].